

Η Covid-19, οι απώλειες από τα άδεια γήπεδα και η επιστροφή των φιλάθλων

Ενώ η πανδημία Covid-19 είχε σημαντικό αντίκτυπο στο σύνολο του ποδοσφαιρικού οικοσυστήματος, κανένας τομέας δεν γνώρισε τέτοιες άμεσες αλλαγές όπως τα γήπεδα. Όταν τα πρωταθλήματα άρχισαν να αναστέλλονται τον Μάρτιο του 2020, τα γήπεδα έμειναν ξαφνικά άδεια, μία εικόνα που παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη καθ' όλη τη διάρκεια της επόμενης σεζόν (2020/21).

Έτσι, οι σύλλογοι στα πέντε κορυφαία ευρωπαϊκά πρωταθλήματα υποχρεώθηκαν σε απώλειες 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ την λεγόμενη «ημέρα αγώνα», όπως έκανε γνωστό σε μεγάλη μελέτη της η συμβουλευτική εταιρεία με έδρα την Ολλανδία, KPMG.

Τα πρωταθλήματα στην Ευρώπη ξεκίνησαν, με την προσδοκία ότι η νέα σεζόν 2021/22, όπου οι φιλάθλοι επιστρέφουν πίσω στις θέσεις τους, θα... αποζημιώσει για τις προηγούμενες απώλειες που προκλήθηκαν από την πανδημία Covid-19.

Η αγγλική Premier League, για παράδειγμα, ξεκίνησε τη νέα σεζόν της στα μέσα Αυγούστου, με γεμάτα γήπεδα μετά από 19 μήνες, όπου παρέμειναν άδεια. Ωστόσο, είναι ένα από τα λίγα πρωταθλήματα που επιτρέπουν πλήρη κάλυψη της χωρητικότητας.

Για παράδειγμα, στην Πορτογαλία μπορεί να καλυφθεί μόνο το ένα τρίτο της συνολικής χωρητικότητας ενός σταδίου, ενώ στη Σκωτία επιτρέπονται μόνο 2.000 οπαδοί χωρίς κάποια διαδικασία έγκρισης, με τους συλλόγους να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση σε τοπική αρχή για μεγαλύτερη χωρητικότητα.

Οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας

Οι πρώτες διαταραχές στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο έγιναν αισθητές τον Μάρτιο του 2020, προς το τέλος της σεζόν 2019/20, όπου η πανδημία ανάγκασε σε αναστολή του επαγγελματικού αθλητισμού, όπως συνέβη και με πολλές πτυχές της καθημερινής ζωής.

Η ιταλική Serie A ήταν η πρώτη από τα πέντε κορυφαία πρωταθλήματα που ανέστειλε τις δραστηριότητές της στις 9 Μαρτίου 2020, ενώ τα υπόλοιπα ακολούθησαν.

Με εξαίρεση τη Ligue 1 που διεκόπη οριστικά, τα υπόλοιπα από τα 5 κορυφαία πρωταθλήματα επανάρχισαν αργότερα, παρέχοντας στους συλλόγους την ευκαιρία να εκπληρώσουν πολλές από τις εμπορικές-χορηγικές υποχρεώσεις τους και παρέχοντας στους φιλάθλους την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ποδόσφαιρο, έστω και από το σπίτι τους.

Ενώ η ζήτηση για ποδόσφαιρο ήταν ακόμα υψηλή, όπως αποδεικνύεται από τις τηλεθεάσεις ρεκόρ, οι φιλάθλοι δεν μπόρεσαν να βρεθούν στα γήπεδα, γεγονός που οδήγησε επίσης σε σημαντικές οικο-

Η ιταλική Serie A ήταν η πρώτη από τα πέντε κορυφαία πρωταθλήματα που ανέστειλε τις δραστηριότητές της στις 9 Μαρτίου 2020, ενώ τα υπόλοιπα ακολούθησαν.

νομικές απώλειες για τους συλλόγους. Όπως αναφέρει μελέτη της KPMG, σε σύγκριση με τη σεζόν 18/19, ο αριθμός των εντός έδρας αγώνων με θεατές τη σεζόν 19/20 μειώθηκε κατά 27% συνολικά στα 5 μεγάλα πρωταθλήματα, «πιέζοντας» άμεσα τα έσοδα των αγώνων που μειώθηκαν σημαντικά κατά περίπου 500 εκατομμύρια ευρώ συνολικά, από τα έσοδα στο σύνολό τους των 1,9 δισ. ευρώ.

Περισσότερο «τραυματισμένη» η Bundesliga

Η Bundesliga, το πρωτάθλημα με τον μεγαλύτερο μέσο όρο θεατών σε όλο τον κόσμο, επηρεάστηκε περισσότερο από όλα, χάνοντας κάθε χρόνο περίπου 157 εκατομμύρια ευρώ συνολικά.

Αντίθετα, η Ligue 1 έχασε τα λιγότερα χρήματα (48 εκατ. ευρώ), λόγω της σχετικά μικρής μέσης παρουσίας των φιλάθλων.

Επιπλέον, η πανδημία... σταμάτησε τη δημιουργία ενός ρεκόρ όσον αφορά στα έσοδα της αγωνιστικής, της λεγόμενης «ημέρας αγώνα»: η προσέλευση στα γήπεδα στα τρία από τα 5 μεγάλα πρωταθλήματα αυξήθηκε τη σεζόν 2019/20, κυρίως στη La Liga και τη Serie A (με 9% και 8% αύξηση, αντίστοιχα), και με ρυθμό ανάπτυξης 3% στην Premier League, ενώ τα άλλα δύο κορυφαία πρωταθλήματα, η Bundesliga και η Ligue 1, παρέμειναν αρκετά σταθερά.

Οι απώλειες σε επίπεδο συλλόγων

Σε επίπεδο συλλόγων, η Μπαρτσελόνα υπέστη τις μεγαλύτερες απώλειες μεταξύ των ομάδων στα πέντε κορυφαία πρωτα-

θλήματα με 39% μείωση στα έσοδα της «ημέρας αγώνα», καθώς το «Καμπ Νου» - ένα τουριστικό αξιοθέατο με 73.588 θεατές - έχει την τρίτη υψηλότερη μέση προσέλευση μετά τα γήπεδα της Ντόρτμουντ και της Μπάγερν Μονάχου στα πέντε μεγάλα πρωταθλήματα.

Η επίδραση της πανδημίας είναι ακόμη πιο εμφανής στη σεζόν 2020/21. Ενώ η προηγούμενη σεζόν επηρεάστηκε μόνο εν μέρει, η πιο πρόσφατη σεζόν παίχτηκε σε άδεια στάδια, πίσω από κλειστές πόρτες. Η Premier League επέτρεψε στους φιλάθλους να επιστρέψουν τις τελευταίες δύο αγωνιστικές, κάτι που δεν έγινε στα άλλα μεγάλα πρωταθλήματα. Έτσι, αναμένεται ότι οι σύλλογοι στα πέντε μεγάλα πρωταθλήματα θα έχουν ελάχιστα έως καθόλου έσοδα από αυτήν την πηγή το 2020/21, δυνπικά χάνοντας πάνω από 2 δισ. ευρώ από τα έσοδα των αγώνων συνολικά.

Η επιστροφή στα γήπεδα

Η... μαζική επιστροφή στα γήπεδα συνέβη πρώτα στο EURO 2020, που επίσης είχε αναβληθεί κατά ένα έτος λόγω της πανδημίας Covid-19, με αρκετές διαφοροποιήσεις.

Η πιο ορατή ήταν το επιτρεπόμενο όριο των φιλάθλων στα στάδια. Με εξαίρεση την «Πούσκας Αρένα» της Βουδαπέστης, το μόνο στάδιο που επέτρεπε πλήρη χωρητικότητα και στους τέσσερις αγώνες που πραγματοποιήθηκαν εκεί, τα άλλα γήπεδα περιορίστηκαν μεταξύ 22% και 50%.

Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του τουρνουά, οι συνθήκες επέτρεψαν τη χαλάρωση ορισμένων περιορισμών. Για παράδειγμα, η βρετανική κυβέρνηση ενέκρινε την αύξη-

